

POUL ANDERSEN

Professor, dr. jur.

ALF ROSS

Professor, dr. jur. et phil.

Bilag 11.

København, den 16. november 1951.

*Til formanden for forfatningskommissionens udvalg 1,
hr. folketingsmand Holger Eriksen.*

Under henvisning til hr. folketingsmandens skrivelse af 19. oktober 1951 fremsender vi hoslagt den ønskede fortegnelse over sådanne love for årene 1946—50 inklusive, der antages at falde under grundlovsforslag 1939 § 60, stk. 6. Ved udarbejdelse af fortegnelsen har vi anlagt følgende fortolkningssynspunkter.

Da stykket fremtræder som en undtagelsesbestemmelse, der unddrager visse kategorier af love fra den ved paragraffens foregående stykker hjemlede adgang til at kræve et lovforslag underkastet folkeafstemning, må det antages, at stykke 6 kun finder anvendelse på sådanne love, der i deres helhed eller dog i det væsentlige angår de emner, der anføres i stykket. I modsat fald ville det være muligt i en hvilken som helst lov at optage en enkelt bestemmelse, f. eks. om lønnings- eller skatteforhold, at unddrage den fra den normale adgang til at kræve folkeafstemning. På den anden side vil den fortolkning, der her forsvares, ikke lægge nogen hindring i vejen for, at lovbestemmelser, der efter deres indhold falder under stykke 6, gennemføres uden adgang til folkeafstemning, idet det altid vil være muligt at udskille disse fra et større kompleks og at gennemføre dem ved særskilt lov. Ud fra det her angivne fortolkningssynspunkt har vi ikke på fortegnelsen medtaget love, der som underordnet bestanddel af en almindelig ordning, f. eks. af ind- og udførsel af fisk, af udførsel af landbrugsprodukter eller af årets hvedehøst, indeholder enkelte bestemmelser om afgifter eller bemyndigelse til at fastsætte sådanne. Det siger sig selv, at det efter omstændighederne må bero på et skøn, om en lov i det væsentlige angår et i stykke 6 omhandlet emne, og at afgørelsen heraf derfor kan være tvivlsom.

Det er antaget, at lønningslove ikke blot omfatter love om lønninger i snævrere forstand, men også om pensioner og andre lignende ydelser som omhandlet i tjenestemandsløven.

Det kan være tvivlsomt, om „Indfødsretslove“ kun omfatter naturalisationslove eller også love om almindelig erhvervelse og fortabelse af indfødsret. Vi har fundet det mest naturligt at antage, at udtrykket alene sigter til love, der tildeler bestemte personer indfødsret, da der ikke synes at være nogen rimelig grund til, at love om almindelige regler for erhvervelse og fortabelse af indfødsret skulle indtage en særstilling.

Det er antaget, at „Love om direkte og indirekte skatter“ foruden skatter i snævrere forstand også omfatter afgifter af forskellige arter, der indgår i statskassen, derimod ikke gebyrer og ej heller afgifter, over hvilke der rådes i særligt øjemed, f. eks. til udligning af priser eller ved henlæggelse til et særligt fond.

Stykkets øvrige udtryk har ikke ved fortegnelsens affattelse givet anledning til sådan tvivl, at vi har fundet anledning til at gøre bemærkning herom.

Poul Andersen.

Alf Ross.